Partneriaeth Ranbarthol Gorllewin Morgannwg | West Glamorgan Regional **Partnership**

PARTNERIAETH RANBARTHOL GORLLEWIN MORGANNWG

STRATEGAETH GWIRFODDOLI RHANBARTHOL

Mae'r ddogfen hon ar gael mewn fformatau gwahanol.

Cysylltwch â Swyddfa Trawsnewid Gorllewin Morgannwg drwy e-bostio west.glamorgan@abertawe.gov.uk gyda manylion eich gofynion.

@WGlamPship

RHAGARWEINIAD

Ym mis Ionawr 2021, diolch i fuddsoddiad gan Lywodraeth Cymru, arweiniodd Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gorllewin Morgannwg bartneriaeth i archwilio ymagweddau rhanbarthol at wirfoddoli. Daeth y bartneriaeth â'r canlynol at ei gilydd:

- Cyngor Castell-nedd Port Talbot
- CGG Castell-nedd Port Talbot (CGGCNPT)
- Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe
- Cyngor Abertawe
- CGG Abertawe (CGGA)
- Partneriaeth Ranbarthol Gorllewin Morgannwg

Mae pob partner yn wahanol o ran sut maent yn gweithio gyda gwirfoddolwyr a sut maent yn eu cynnwys. Mae gan rai partneriaid ymagwedd sefydledig at weithio gyda gwirfoddolwyr ond mae hyn yn amrywio'n sylweddol ar draws y rhanbarth. Fodd bynnag, mae'r holl bartneriaid yn awyddus i barhau i gydweithio o ran gwirfoddoli.

Mae'r ddogfen hon yn adlewyrchu'r gwaith cefndir a wnaed i ddatblygu'r strategaeth ochr yn ochr â'r strategaeth a'r cynllun gweithredu ei hun. Mae'r wybodaeth a rennir yn y ddogfen hon yn adlewyrchu'r asesiad gwirfoddoli a'r gweithdai trafodaeth a gynhaliwyd gyda'r holl bartneriaid, gan gynnwys gwirfoddolwyr, a chyfarfodydd helaeth yn ystod secondiad blwyddyn o hyd Prosiect Gwirfoddoli Gorllewin Morgannwg.

Adeiladir yr egwyddorion ar arfer gorau megis Safon Ansawdd Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr, y Côd Ymarfer ar gyfer sefydliadau sy'n cynnwys gwirfoddolwyr, a'r Siarter Cydberthnasau Gwirfoddoli a'r Gweithle. Datblygwyd y gweithdai sy'n sail i bob elfen o'r gwaith o'r Fframwaith ar gyfer gwirfoddoli yn y maes iechyd a gofal cymdeithasol gan Helpforce et al gydag ymchwil ychwanegol yn seiliedig ar arfer gorau a arweiniodd at gynlluniau gweithredu partner ac archwilio themâu cyffredin, Gallwch ddarllen sut rydym yn 'Gweithredu Fframwaith Helpforce et al ar gyfer Cynnwys Gwirfoddolwyr ym Maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol' yn **Atodiad 1.**

CYD-DESTUN STRATEGOL

Cymru Iachach
Cymru Iachach (AHW) yw cynllun hirdymor Llywodraeth Cymru ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Mae'n amlinellu gweledigaeth yn y dyfodol o ymagwedd system gyfan at iechyd a gofal cymdeithasol, sy'n canolbwyntio ar iechyd a lles ac ar atal salwch, gyda mynediad at ystod eang o wasanaethau di-fwlch yn y gymuned. Mae'n cydnabod BPRh fel ysgogwyr allweddol ar gyfer integreiddio, sy'n gallu cyfuno adnoddau ac arbenigedd i ddarparu modelau gofal di-fwlch, ataliol ar lefel leol, ranbarthol a chenedlaethol.

Partneriaeth Gorllewin Morgannwg
Un o'r rhaglenni strategol allweddol o fewn Partneriaeth Gorllewin Morgannwg yw'r rhaglen Atal a Chydlynu Cymunedol, sy'n eistedd o dan y flaenoriaeth sefydlogi ac ailadeiladu.

Cronfa Integreiddio Rhanbarthol
Mae'r rhaglen Atal a Chydlynu Cymunedol yn cyd-fynd â Model Gofal y Gronfa Integreiddio Rhanbarthol: Gofal yn y gymuned – atal a chydlynu cymunedol. Dylai'r model hwn o ofal alluogi pobl i aros yn annibynnol cyhyd â phosib trwy gynnal a thyfu rhwydweithiau cymdeithasol pobl a thrwy dyfu'r ffynonellau cefnogaeth yn y gymuned o'u cwmpas nad ydynt yn cael eu defnyddio bob tro.

Rhaglen Atal a Chydlynu Cymunedol
Ein huchelgais yw symud gwasanaethau allan o'r ysbyty i gymunedau, ac rydym am gael mwy o wasanaethau sy'n atal pobl rhag mynd yn sâl drwy ganfod pethau'n gynharach, neu eu hatal yn gyfan gwbl. Bydd hyn yn cynnwys helpu pobl i reoli eu hiechyd eu hunain, a rheoli afiechydon tymor hir. Rydym hefyd am ei gwneud yn haws i bobl barhau i fod yn heini ac yn annibynnol yn eu cartrefi a'u cymunedau. Ein gweledigaeth yw:

- Galluogi unigolion i fyw bywydau hirach a hapusach a chymryd mwy o reolaeth dros eu hiechyd a'u lles eu hunain, gan gynnwys cefnogi eraill yn eu hardaloedd lleol drwy ddatblygu partneriaethau gydag ystod eang o sefydliadau a phobl o'r sector cyhoeddus, y sector preifat, y trydydd sector a chymunedau i ddarparu cymorth i bobl mewn ardaloedd lleol.
- Darparu iechyd a gofal i bobl y mae arnynt eu hangen, gan bobl sy'n gweithredu fel un tîm ac sy'n gweithio i sefydliadau sy'n gweithredu fel un system.

Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol
Mae Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol 2015 yn rhoi'r uchelgais, y caniatâd a'r rhwymedigaeth gyfreithiol i gyrff cyhoeddus yng Nghymru wella lles ein poblogaeth yn ogystal ag atal problemau parhaus fel tlodi, anghydraddoldebau iechyd a newid yn yr hinsawdd. Caiff ei adeiladu o gwmpas saith nod llesiant a phum egwyddor sy'n cael eu hyrwyddo gan Gomisiynydd Cenedlaethau'r Dyfodol Cymru. Mae'r ffocws ar newid cadarnhaol, hirhoedlog ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol yn ei gwneud yn ysgogwr allweddol ar gyfer atal a chydlynu cymunedol, o ystyried bod yr elfen ataliol yn elfen hanfodol i'r newidiadau a'r penderfyniadau a wnawn heddiw a fydd yn effeithio arnom yn y dyfodol.

Datblygu Strategaeth Gwirfoddoli:
Un elfen allweddol o gyflawni ein huchelgais a'n gweledigaeth ar gyfer y rhaglen yw datblygu ein strategaeth wirfoddoli er mwyn i ni allu gwneud y canlynol:

- sicrhau bod y blociau adeiladu ar waith sy'n caniatáu i ni wneud gwelliannau'n rhanbarthol, gan alluogi mwy o bobl i gael mynediad at gyfleoedd gwirfoddoli o safon
- caniatáu i wirfoddolwyr gael y cymorth gorau posib a fydd yn eu galluogi i gael mwy o effaith ar wasanaethau rhanbarthol
- symud tuag at gasglu data'n gyson a allai arwain at alluogi gwirfoddolwyr i symud rhwng sefydliadau

CEFNDIR I'R STRATEGAETH

Creodd COVID-19 ddealltwriaeth ddigynsail o rôl a gwerth gwirfoddolwyr. Pan ddigwyddodd y cyfyngiadau symud cenedlaethol cyntaf ym mis Mawrth 2020 chwaraeodd wirfoddolwyr rôl hynod werthfawr wrth sicrhau bod gan bobl leol fynediad at fwyd a meddyginiaethau. Wrth i'r pandemig fynd yn ei flaen, chwaraeodd wirfoddolwyr rôl bwysig wrth gefnogi'r canolfannau profi a brechu a sefydlwyd.

Arweiniodd y cynnydd hwn mewn gwirfoddoli at amrywiaeth eang o bobl yn gwirfoddoli am y tro cyntaf, a mwy o gydnabyddiaeth gan sefydliadau am werth gweithio gyda gwirfoddolwyr.

Yn ystod 2021 ac ar ddechrau 2022, parhaodd arferion gwirfoddoli ar draws y rhanbarth i ddatblygu. Yng ngaeaf 2021/22, rhannwyd gwirfoddolwyr rhwng sefydliadau yn y bartneriaeth am y tro cyntaf, gyda gwersi'n cael eu dysgu gan gynnwys pwysigrwydd casglu data cyson a chyflwyno hyfforddiant priodol i wirfoddolwyr. Mae'r bartneriaeth hefyd wedi edrych ar ffyrdd y gallant ddefnyddio gwirfoddolwyr i wella profiad eu defnyddwyr, er enghraifft mewn lleoliadau cartrefi gofal. Mae'r holl bartneriaid yn y bartneriaeth hefyd yn cydnabod ac yn gwerthfawrogi'r hyn y mae cyd-gynhyrchu'n ei gyflwyno wrth iddynt gyflwyno gwasanaethau.

Fodd bynnag, mae gan bob partner yn y bartneriaeth ofynion gwahanol ar gyfer gwirfoddolwyr, mae ganddynt wahanol ffyrdd o weithio gyda gwirfoddolwyr ac maent yn gweld gwirfoddoli'n datblygu yn eu sefydliad mewn gwahanol ffyrdd. Mae'r holl bartneriaid ar wahanol gamau o ran eu prosesau gwirfoddoli a'u hymagweddau strategol.

Felly, nod y strategaeth hon yw symud tuag at ymagwedd gyson o wirfoddoli ar draws y rhanbarth a chreu cyfres o egwyddorion a rennir.

Ar gyfer y partneriaid sy'n rhan o'r strategaeth hon, y diffiniad o wirfoddoli y cytunwyd arno yw'r un a ddatblygwyd gan Lywodraeth Cymru:

"Mae gwirfoddoli’n weithgarwch: sy’n cael ei gyflawni’n rhydd, o ddewis sy’n cael ei gyflawni er budd i’r cyhoedd/y gymuned nad yw’n cael ei gyflawni er mantais ariannol"

Roedd y gwaith sy'n sail i'r strategaeth yn nodi'r angen am ddealltwriaeth ar y cyd o ystyr gwirfoddoli a'r gwahanol fathau o gefnogaeth y gall fod ei hangen ar wirfoddolwyr.

Nid yw cynnwys gwirfoddolwyr yn rhad ac am ddim, mae angen ymrwymo amser ac adnoddau er mwyn i rolau barhau i fod yn ddiogel, yn briodol ac wedi'u rheoli'n dda.

Mae buddsoddi mewn hyfforddiant ar gyfer eich gwirfoddolwyr a thalu treuliau ymysg y pethau y dylech gyllidebu ar eu cyfer wrth gynnwys gwirfoddolwyr.

Daw gwahanol fathau o wirfoddoli gyda gwahanol lefelau o risg a bydd cynnwys gwirfoddolwyr yn golygu bod angen diogelu, asesiadau risg, yswiriant a datblygu rolau priodol.

Mae deall anghenion cymorth gwahanol fathau o wirfoddoli yn egwyddor allweddol sy'n rhedeg drwy'r strategaeth. Gellir gweld diagram sy'n dangos sut mae gwahanol fathau o wirfoddoli'n gofyn am wahanol lefelau o gefnogaeth yn Atodiad 2.

STRATEGAETH GWIRFODDOLI RHANBARTHOL

Pwrpas y strategaeth wirfoddoli rhanbarthol yw:

- sicrhau bod y blociau adeiladu ar waith sy'n caniatáu i welliannau cael eu gwneud yn rhanbarthol, gan alluogi mwy o bobl i gael mynediad at gyfleoedd gwirfoddoli o safon
- caniatáu i wirfoddolwyr gael y cymorth gorau posib a fydd yn eu galluogi i gael mwy o effaith ar wasanaethau rhanbarthol
- symud tuag at gasglu data'n gyson a allai arwain at alluogi gwirfoddolwyr i symud rhwng sefydliadau
- Gwneir hyn trwy roi'r egwyddorion ar waith sydd wedi cael eu datblygu ar gyfer y strategaeth hon.

EGWYDDORION

Yn seiliedig ar y gweithdai mae gan bob partner ymrwymiad i wneud y canlynol:

1. mabwysiadu diffiniad Polisi Gwirfoddoli Llywodraeth Cymru (2015 – yn cael ei hadolygu ar hyn o bryd) o wirfoddoli
2. rhoi cymorth i wirfoddolwyr a chydnabod cyfraniad gwirfoddolwyr wrth gyflwyno gwasanaethau. Mae hyn yn cynnwys hyrwyddo gwirfoddoli'n rhagweithiol
3. darparu eglurder ynghylch y mathau o wirfoddoli a'r lefelau o gefnogaeth y mae eu hangen ar rolau gwirfoddol gwahanol
4. bod yn glir ynghylch yr asesiadau gwahanol ar gyfer addasrwydd, recriwtio ac arferion diogelu ar gyfer gwahanol rolau a'r gefnogaeth y bydd y gwirfoddolwr yn ei dderbyn. Mae hyn yn cynnwys trefniadau sefydlu a goruchwylio priodol. Datblygu polisïau a gweithdrefnau arferi gorau i sicrhau bod gwirfoddolwyr yn ddiogel ac yn cael eu cefnogi yn eu rolau
5. meddu ar ddealltwriaeth glir o'r gwahaniaeth rhwng gwirfoddolwyr a staff ac mae prosesau ar waith i reoli'r ffiniau hyn fel yr amlinellir yn 'Siarter TUC Cymru a CGGC ar gyfer Cryfhau'r Cysylltiadau Rhwng Staff Cyflogedig a Gwirfoddolwyr.
6. mynd ati i chwilio am adborth gan wirfoddolwyr ac ymateb i'r adborth maen nhw'n ei dderbyn
7. deall gwerth rolau gwirfoddoli anffurfiol a ffurfiol a sut y gellid eu defnyddio i ddenu gwahanol fathau o wirfoddolwyr a chynyddu amrywiaeth o ran y bobl sy'n gwirfoddoli

8. ceisio deall cymhellion gwirfoddolwr a'u helpu i gyflawni eu nodau mewn perthynas â gwirfoddoli
9. bod yn rhagweithiol wrth hyrwyddo amrywiaeth yn eu grŵp o wirfoddolwyr a rhoi cyhoeddusrwydd eang i'w cyfleoedd i wirfoddoli gan ddefnyddio dulliau cyfathrebu gwahanol, gan gynnwys gwefan Gwirfoddoli Cymru
10. darllen yr wybodaeth ddiweddaraf am yr arfer gorau wrth wirfoddoli a chymryd arweiniad gan Gynghorau Gwirfoddol Sirol (CGS) lleol
11. deall pwysigrwydd casglu data o safon am bwy sy'n gwirfoddoli a'r gwahaniaeth mae gwirfoddoli'n ei wneud iddyn nhw ac wrth gyflwyno gwasanaethau
12. darparu cyfleoedd i leisiau gwirfoddolwyr gael eu clywed
13. sicrhau bod y rheini sy'n cefnogi gwirfoddolwyr yn uniongyrchol yn cwblhau hyfforddiant rheoli gwirfoddolwyr ac yn deall arfer da gwirfoddoli
14. cynnal trafodaethau strategol am y gwahanol ffyrdd o gynnwys gwirfoddolwyr a fydd yn helpu i gyflawni a gwireddu eu gweledigaeth

Er mwyn gwella gwirfoddoli ymhellach ar draws y rhanbarth bydd partneriaid yn parhau i gydweithio er mwyn:

- Dod o hyd i ffyrdd i gyd-arddangos effaith gwirfoddolwyr ar draws y rhanbarth ar wirfoddolwr eu hunain a'r sefydliadau maent yn gwirfoddoli ynddynt. Mae hyn yn cynnwys dechrau casglu data tebyg neu gymaradwy ar bwy yw'r gwirfoddolwyr, pa rolau maen nhw'n eu cyflawni a pha mor hir maen nhw wedi bod yn rhan o'r sefydliad. Mae casglu data'n dda yn galluogi partneriaid i ddarparu cyfeiriadau cywir ar gyfer eu gwirfoddolwyr a all helpu wrth ddatblygu'r gweithlu yn y dyfodol
- Nodi mecanweithiau ar gyfer rhannu arfer gorau mewn perthynas â diogelu a rheoli risg
- Amrywio'u grŵp o wirfoddolwyr a mynd i'r afael â'r rhwystrau y mae pobl yn eu hwynebu mewn perthynas â gwirfoddoli

CYNLLUN GWEITHREDU

Nod y Strategaeth Gwirfoddoli Rhanbarthol yw symud tuag at ymagwedd gyson at wella ansawdd gwirfoddoli gan gydnabod bod pob partner yn wahanol, bod ganddynt ofynion gwahanol a'u bod yn gweithio mewn cyd-destun lleol gwahanol. Bydd y strategaeth hon yn creu mecanwaith ar gyfer arddangos gwirfoddoli a'i gadw'n weladwy ar lefel ranbarthol.

Mae'r strategaeth hon yn argymell bod partneriaid yn gwneud y canlynol:

- Parhau i weithio ar draws y rhanbarth i sicrhau dealltwriaeth dda o wahanol rolau gwirfoddol a'r gefnogaeth y mae ei hangen arnynt. Bydd hyn yn arbennig o bwysig wrth i ragor o bartneriaid rhoi cyd-gynhyrchu ar waith yn eu ffyrdd o weithio.
- Arddangos y gwahanol rolau y mae gwirfoddolwyr yn ymgymryd â nhw gyda'r partneriaid a sut maent yn gwella cyflwyno gwasanaethau, yn enwedig o fewn y maes iechyd a gofal cymdeithasol.
- Creu tri gofod rhanbarthol lle gall sgyrsiau am wirfoddoli digwydd:
    1. **Lleisiau Gwirfoddolwyr** - Creu cyfleoedd rheolaidd i wirfoddolwyr o fewn y sefydliadau partner ddod at ei gilydd yn rhanbarthol. Bydd hyn yn helpu i

arddangos enghreifftiau o arfer gorau i wirfoddolwyr ac yn helpu gwirfoddolwyr i ddeall sut y dylai profiad da o wirfoddoli fod. Bydd hefyd yn helpu i greu rhwydwaith anffurfiol o wirfoddolwyr ar draws y rhanbarth. Byddai dyluniad a chynnwys y sesiynau hyn yn cael eu cyd-gynhyrchu gyda gwirfoddolwyr

2. **Rheolwyr gwirfoddolwyr** - Creu rhwydwaith o reolwyr gwirfoddol o fewn sefydliadau partner i rannu arfer gorau ynghylch gwirfoddoli. Byddai gan y grŵp hwn ffocws penodol ar ddatblygu ffyrdd o symud tuag at ddata cyson, hyrwyddo amrywiaeth ymhlith y grŵp o wirfoddolwyr, rheoli risgiau sy'n gysylltiedig â gwirfoddoli, rhannu arfer gorau ar gyfer datblygu cyfleoedd ad hoc i bobl wirfoddoli a thynnu sylw at enghreifftiau lle rhannwyd gwirfoddolwyr rhwng sefydliadau

3. **Grŵp Strategaeth Gwirfoddoli Rhanbarthol Gorllewin Morgannwg -** Dod â phartneriaid allweddol at ei gilydd i gadw ffocws strategol ar wirfoddoli

- Sefydlu swydd Swyddog Strategaeth Gwirfoddoli Rhanbarthol i barhau gyda momentwm y gwaith a ddechreuwyd eisoes ac i sicrhau bod y strategaeth hon yn cael ei rhoi ar waith. **Gweler atodiad 3**.

Atodiad 1 – Gweithredu Fframwaith Helpforce et al ar gyfer Cynnwys Gwirfoddolwyr ym Maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol

Gweithredu'r Fframwaith ar gyfer Iechyd a Gofal Cymdeithasol - dull ar ffurf gweithdy

2022

Cyd-destun

Cyflwynwyd y Grant Adfer Gwirfoddoli yn sgil y Coronafeirws gan Lywodraeth Cymru yn gynnar yn 2021. Nod y cyllid hwn oedd manteisio ar y cynnydd sylweddol mewn gwaith gwirfoddol a ddigwyddodd ledled Cymru yn ystod y pandemig Covid-19. Cynhaliodd Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gorllewin Morgannwg (BPRh) bartneriaeth rhwng:

- CVS Abertawe
- CVS Castell-nedd Port Talbot
- Cyngor Abertawe
- Cyngor Castell-nedd Port Talbot
- Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe
- Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol Gorllewin Morgannwg

Cynhaliwyd Cam 1 o'r gwaith rhwng mis Ionawr 2021 a mis Mawrth 2021. Datblygodd y gwaith hwn ystod eang o daflenni gwybodaeth a phecynnau cymorth. Cynhaliodd rhywfaint o waith sylfaenol hefyd o amgylch dulliau mwy cydweithredol, traws sefydliadol o ddefnyddio gwirfoddolwyr.

Nododd y cam hwn o'r gwaith yr angen amlwg am fwy o gydweithio hefyd a datblygwyd dyhead am strategaeth ranbarthol i gefnogi gwirfoddoli.

1

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Adnodd a rennir ar gyfer datblygu gwybodaeth

Er mwyn cefnogi hyn,

crëwyd a chynhaliwyd dwy swydd rhan amser gan BPRh rhwng mis Medi 2021 a mis Medi 2022. Cafodd arbenigwyr mewn gwirfoddoli o CVS Castell-nedd Port Talbot a CVS Abertawe secondiad i'r swyddi hyn. Ynghyd â hyn, darparwyd ychydig o adnodd gan Urban Foundry i gefnogi gweithredu'r cynllun gwaith.

Roedd y cynllun gwaith yn cynnwys datblygu strategaeth ranbarthol ar gyfer gwirfoddoli. Fodd bynnag, roedd Covid-19 yn parhau i roi pwysau trwm ar iechyd a gofal cymdeithasol. Roedd y partneriaid strategol oedd angen bod ynghlwm â datblygu'r strategaeth yn canolbwyntio ar ymateb i'r pwysau gweithredol uniongyrchol a wynebwyd gan y system.

Roedd y cyfyngiadau yn sgil Covid-19, yn ogystal â'r pwysau amser a wynebai'r partneriaid, wedi ein hannog ni i ddatblygu dull mwy arloesol i ddatblygu strategaeth ranbarthol.

Aethom ati i ddatblygu'r Fframwaith ar gyfer Gwirfoddoli yn y maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol ymhellach, adnodd a grëwyd gan Helpforce at al a'i ariannu gan y Grant Adfer Gwirfoddoli yn sgil y Coronafeirws, a'i ddefnyddio fel sail i ddechrau datblygu ein strategaeth wirfoddoli ranbarthol.

Fe wnaethom nodi'r Fframwaith fel adnodd i gyfeirio ato gan ei fod yn ganlyniad o broses ailadroddus sy'n cynnwys grwpiau ffocws gyda 169 o bobl o 89 sefydliad, ymatebion arolwg gan 107 o unigolion a sgyrsiau un i un gyda dylanwadwyr allweddol, gyda phob un wedi llunio cynnwys a fformat yr adnodd.

Mae'r Fframwaith hwn yn cynnig cyfres o gwestiynau cyffredinol y dylid eu hystyried gan bob sefydliad sy'n ymwneud â gwirfoddoli. Gan ddefnyddio'r Fframwaith hwn fel sail, datblygwyd y matrics ymhellach yn erbyn arfer gorau megis y safon ansawdd Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr, y Cod Ymarfer ar gyfer sefydliadau sy'n cynnwys gwirfoddolwyr a'r Siarter ar gyfer perthnasoedd yn y gweithle a gwirfoddoli.

Drwy ein gwaith fe weithredom y fframwaith, gan ei ddefnyddio i ddylunio gweithdy a allai wedyn ddarparu'r sylfaen ar gyfer strategaeth ranbarthol.

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Dull gweithredu rhanbarthol i wirfoddoli

Byddai'r dull a ddatblygwyd gennym yn gweithio'r un mor dda mewn unrhyw sefydliad mawr, corff strategol neu sector cyhoeddus lle byddai gwirfoddoli'n digwydd.

Wrth ei wraidd, mae'r strategaethau'n cynnwys tair elfen allweddol:

- **Nawr** - lle ydych chi nawr fel sefydliad, beth yw eich cryfderau a'ch gwendidau
- **Lle**- lle ydych chi eisiau ei gyrraedd fel sefydliad
- **Sut** - sut ydych chi'n bwriadu mynd i'r lle ydych chi eisiau ei gyrraedd

Gwelsom fod dull gweithdy sy'n archwilio'r tair elfen hyn yn ffordd hynod effeithiol o ran amser i helpu datblygu'r strategaeth. Defnyddiom y Fframwaith ar gyfer Gwirfoddoli yn y maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol fel ein pwynt cychwynnol a'i gyfuno gyda'r arbenigedd oedd ar gael i ni er mwyn nodi'n wrthrychol sut beth yw 'da' o ran gwirfoddoli mewn sefydliadau mawr yn cynnwys cyrff sector cyhoeddus.

Adeiladwyd ar hynny wedyn gan gyfeirio at ystod eang o ganllawiau arfer da eraill yn cynnwys: Y safon ansawdd Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr, y Cod Ymarfer ar gyfer sefydliadau sy'n cynnwys gwirfoddolwyr a'r Siarter ar gyfer perthnasoedd yn y gweithle a gwirfoddoli.

Cynhaliom weithdy gyda phob un o'r partneriaid lleol (Bwrdd Partneriaeth Ranbarthol Gorllewin Morgannwg, Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe, CVS Abertawe, CVS Castell-nedd Port Talbot, Cyngor Abertawe a Chyngor Castell-nedd Port Talbot). Roedd y gweithdai hyn yn caniatáu'r sefydliadau hynny i ystyried lle'r oedden nhw nawr, lle oedden nhw eisiau ei gyrraedd a sut oeddent am wneud hynny.

Yn dilyn y gweithdai lleol hyn, defnyddiwyd yr wybodaeth i ddrafftio set o egwyddorion rhanbarthol a'r ffordd y gallai'r rhain gael eu defnyddio i greu'r sylfaen ar gyfer gweithio ar y cyd.

Arweiniodd bob gweithdy unigol hefyd at strategaeth fechan a chynllun gweithredu ar gyfer sut y gallan nhw ddatblygu gwirfoddoli ymhellach yn eu sefydliad

Mae canllaw manwl ar y gweithdy wedi'i ddarparu, sy'n disgrifio'n methodoleg a'r fframwaith terfynol.

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Cynllun gweithdy manwl
Ystyriaethau cefndirol

Cynhaliwyd y gweithdai ar-lein fel nad oedd angen i bobl deithio neu fod wyneb yn wyneb yn ystod y cyfnod pandemig Covid-19. Rydym yn cydnabod nad yw hwn yn amgylchedd hawdd i rai cyfranogwyr ymgysylltu ynddo. Fodd bynnag, helpodd yr amgylchedd ar-lein i wneud y gwaith o baratoi'r gweithdai yn haws yn ogystal â chadw'r costau'n isel a galluogi mwy o bobl i gymryd rhan gan nad oedd angen i bobl deithio.

Er mwyn sicrhau bod pobl yn teimlo y gallant gymryd rhan mor lawn â phosib yn y broses, fe wnaethom sefydlu'r rheolau sylfaenol allweddol canlynol ar gyfer y sesiynau:

- Mae pob llais yn gyfartal ac mae pob profiad yr un mor werthfawr
- Mae cyfle i bawb yn y gweithdy gyfrannu a lleisio'u barn

Yn ogystal, sicrhawyd bod dau hwylusydd ym mhob sesiwn. Golyga hyn y gallai un person (hwylusydd gweithdy medrus) arwain y cyflwyniad, gan sicrhau bod pawb yn cael y cyfle i leisio'u barn, a gallai'r llall a oedd yn fedrus mewn arfer gorau o ran rheoli gwirfoddolwyr i fynd i'r afael ag unrhyw faterion technegol neu ymarferol, ac ateb unrhyw ymholiadau fyddai'n codi yn ystod y sesiwn.

Pan oedd gwirfoddolwyr yn bresennol yn y sesiwn, roeddem yn sicrhau eu bod yn fodlon cyfrannu ac yn aml byddem yn gofyn iddynt rannu eu safbwyntiau yn gyntaf cyn y byddent yn eu cyflwyno i'r grŵp ehangach.

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Darpariaeth ymarferol

Cynhaliom sesiwn beilot hefyd gyda gwirfoddolwyr Grŵp Cyd-gynhyrchu Bwrdd Partneriaeth Ranbarthol Gorllewin Morgannwg. Roedd hon yn broses hynod ddefnyddiol gan iddi ein harwain at newid a symleiddio'r gweithdy cyfan. Roedd hyn yn sicrhau ei fod yn fwy hygyrch ac arweiniodd at gynnyrch y gallai pobl ymgysylltu ag ef, yn cynnwys gwirfoddolwyr.

Arweiniodd hyn ni at gymhwyso'r egwyddorion canlynol i gyflwyno:

- Arafu - gan wneud y ddarpariaeth yn hygyrch i bawb
- Byrhau a gwneud y cyflwyniad yn fwy cryno
- Sicrhau bod pob adborth yn cael ei gofnodi
- Copïau caled o wybodaeth ymlaen llaw gydag ychydig o ddyddiau i'w prosesu
- Rhoi cyfle i drafod syniadau ar ôl y gweithdy
- Gweithio ar gyflymder cyson a chynnig cyfle i bobl gael egwylion
- Atgoffa pobl y diwrnod cynt.

Am ba hyd a lle

Roeddem wedi caniatáu 3 awr ar gyfer bob gweithdy. Fel arfer roeddem wedi gorffen mewn oddeutu 2.5 awr ond roedd yr hanner awr ychwanegol yn sicrhau nad oedd neb yn teimlo eu bod yn cael eu brysio.

Cynhaliom bob un o'n gweithdai ar Zoom ond byddai'r gweithdy'n gweithio'r un mor effeithiol wyneb yn wyneb.

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Cefndir a pharatoad

Cyn y gweithdy fe ddatblygom drosolwg o ddiben ac amcan y gweithdy a chytuno pwy i'w gwahodd. Dangosir hyn yn y tabl isod.

Diben Cyffredinol	Cefnogi sefydliadau i fyfyrio ar eu dull gweithredu gwirfoddoli presennol, nodi'r lle maent eisiau ei gyrraedd ac adnabod y gweithredoedd allweddol sydd eu hangen i gyrraedd y lle hwnnw.
Amcanion	Drwy fformat gweithdy byddwn yn: • Deall safle presennol gwirfoddoli mewn sefydliad drwy ddefnyddio'r Fframwaith ar gyfer Gwirfoddoli yn y maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol fel sylfaen • Deall sut beth yw 'da' mewn gwirfoddoli • Nodi camau gweithredu diriaethol allweddol a fydd yn caniatáu gwirfoddoli i ddatblygu mewn sefydliad
Cyfyngiadau	Rydym yn cydnabod y bydd y gweithdai yn cyfuno unigolion sydd â throsolwg strategol o wirfoddoli ac unigolion sydd â gwybodaeth weithredol fwy manwl. Nid oes gofyn i bob cyfranogwr allu ateb bob cwestiwn yn y gweithdy. Efallai bydd y drafodaeth yn amlygu meysydd sydd â bylchau mewn gwybodaeth. Er bod y sesiwn yn defnyddio sgorio, ffordd o gynorthwyo'r cynlluniau gweithredol yn unig yw diben hynny. Nid oes unrhyw feincnodi ac ni fydd bylchau mewn gwybodaeth yn amharu ar ein gallu i feddwl a myfyrio ar wirfoddoli. Hynny yw, cyn belled â bod gennych ddiddordeb mewn gwirfoddoli mae croeso i chi fynychu.
Gwahoddiadau awgrymedig	Rydym yn argymell i'r bobl ganlynol fynychu'r gweithdy: • Unigolion â chyfrifoldeb am reoli gwirfoddolwyr • Unigolion sydd â diddordeb mewn defnyddio gwirfoddolwyr i ddarparu gwasanaeth • Unigolion â chyfrifoldeb am gomisiynu gweithgareddau sy'n cynnwys gwirfoddolwyr • Unigolion sydd â diddordeb mewn datblygu dulliau gweithredu strategol i wirfoddoli

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Anfonom e-bost cyn y sesiwn hefyd er mwyn sicrhau bod pobl yn deall yr hyn roeddent yn ei fynychu. Dangosir hyn isod. Roedd yr e-bost yn hynod ddefnyddiol i atgoffa pobl am y gweithdy ac yn gymorth i'w paratoi ac i ddarparu dolenni at adnoddau datblygu er mwyn helpu gwelliant parhaus.

Templed Neges E-bost: I'w anfon at gyfranogwyr cyn y gweithdy

Neges newydd

I:

Pwnc:

Diolch o galon i chi am gytuno i fynychu gweithdy Strategaeth Wirfoddoli Ranbarthol Gorllewin Morgannwg ar **[date]** Dylech fod wedi derbyn cais am gyfarfod gyda gwybodaeth i ymuno â'r sesiwn Zoom. Mae croeso i chi ymuno drwy'r ddolen am alwad fideo neu ddeialu dros y ffôn.

Beth mae'r gweithdai hyn yn eu trafod?

Mae Bwrdd Partneriaeth Ranbarthol Gorllewin Morgannwg yn ceisio datblygu strategaeth wirfoddoli ar gyfer rhanbarth Gorllewin Morgannwg. Mae'r bartneriaeth yn cynnwys chwe gwahanol sefydliad: CVS Castell-nedd Port Talbot, CVS Abertawe, Cyngor Castell-nedd Port Talbot, Cyngor Abertawe, Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe a Bwrdd Partneriaeth Ranbarthol Gorllewin Morgannwg.

Cynhelir gweithdy ar gyfer bob sefydliad partner lle byddant yn ymgymryd â hunan-asesiad ar y ffordd maent yn cynnwys gwirfoddolwyr ar hyn o bryd (byddwch yn mynychu fel **[org name]**. Gan ddefnyddio'r chwe chwestiwn a amlinellir yn **Fframwaith Helpforce ar gyfer Cynnwys Gwirfoddolwyr yn y maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol**, bydd set o ddatganiadau i fyfyrio arnynt sy'n seiliedig ar arfer da gwirfoddoli cenedlaethol. Ar ddiwedd y gweithdy dylai bob partner gael cynllun gweithredu sy'n nodi'r meysydd y gallant wella eu harfer da gwirfoddoli ynddynt. Bydd y cynlluniau gweithredu hyn yn cyfrannu at ddatblygiad y strategaeth gwirfoddoli rhanbarthol.

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Neges newydd

Beth yw arfer da gwirfoddoli?

Mae **Cefnogi Trydydd Sector Cymru** wedi datblygu set o adnoddau i helpu sefydliadau sy'n cynnwys gwirfoddoli i ddarparu profiad cadarnhaol i wirfoddolwyr. Mae hyn yn cynnwys sicrhau bod gwirfoddoli'n cael adnoddau addas, bod ganddynt bolisïau a gweithdrefnau priodol ar waith, eu bod yn creu amgylchedd cynhwysol ar gyfer unigolion sy'n awyddus i gymryd rhan, gan gynnwys datblygu rolau a hyfforddiant priodol. Mae'r adnoddau a ddefnyddiwyd gennym i ddatblygu'r gweithdai hyn yn cynnwys y **Cod Ymarfer Gwirfoddoli**, **Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr** a'r **Siarter ar gyfer perthnasoedd yn y gweithle a gwirfoddoli**.

Beth yw eich rôl yn y gweithdy?

Rydym yn awyddus i glywed eich barn ynghylch yr hyn rydym yn ei wneud fel sefydliad o ran cynnwys gwirfoddolwyr. A ydym yn cynnwys gwirfoddolwyr yn ein cynlluniau/prosesau, pa gefnogaeth sydd ar waith gennym, a oes hyblygrwydd yn ein rolau etc. Yna rydym yn awyddus i glywed os oes gennym feysydd yn eich tyb chi sydd angen eu gwella. Byddwn yn croesawu bob un o'ch sylwadau ac nid oes ateb cywir nac anghywir. P'un a ydych yn wirfoddolwr, ymddiriedolwr neu'n aelod o staff, mae eich barn yn bwysig i ni.

Pwy fydd yn y gweithdy?

Rydym yn disgwyl: **[names of attendees/roles]**

Os hoffech chi gael rhagor o wybodaeth bydd **[facilitator's name]** yn hwyluso'r gweithdy ar y diwrnod a byddaf i wrth law i gynnig cymorth. Rhowch wybod i mi os ydych yn cael unrhyw drafferth gydag ymuno â'r sesiwn. Fy rhif cyswllt yw **[number]**.

Anfon

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Cynnwys y gweithdy

Datblygom gyflwyniad PowerPoint i gefnogi'r ddarpariaeth ond canfuwyd nad oedd ei angen gan fod y sesiwn wedi'i chynnal drwy sgwrs. Dilynom y fformat canlynol.

Croeso a chyflwyniadau

Canfuom ei bod yn ddefnyddiol i osod yr olygfa ac ategu diben a ffocws y gweithdy. Tynnwyd sylw at y pwyntiau canlynol:

- Mae'r gweithdy'n cefnogi datblygiad strategaeth wirfoddoli ranbarthol
- Mae 6 phartner lleol yn cymryd rhan ac mae pob un ar wahanol bwynt o ran sut maent yn defnyddio gwirfoddolwyr
- Mae'n seiliedig ar y Fframwaith ar gyfer Gwirfoddoli yn y maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol ond drwy arbenigedd CVS Abertawe a CVS Castell-nedd Port Talbot a'u cysylltiadau ag arfer gorau rheoli gwirfoddolwyr yn cynnwys y Cod Ymarfer ar gyfer sefydliadau sy'n cynnwys gwirfoddolwyr, Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr a'r Siarter ar gyfer perthnasoedd yn y gweithle a gwirfoddoli
- Y nod yw tynnu sylw at sut beth yw 'da' o ran gwirfoddoli
- Nid yw hyn yn ymwneud â meincnodi – yn hytrach mae'n ffordd o hyrwyddo trafodaeth
- Mae'n dilyn yr egwyddorion o ddatblygu strategaeth – lle ydych chi nawr, lle ydych chi eisiau ei gyrraedd, a sut ydych chi am wneud hynny
- Nid yw'n bwysig nad yw pobl yn gwybod yr ateb –mae'r gwerth yn dod o ofyn y cwestiwn
- Mae pob llais yn gyfartal yn yr amgylchedd hwn
- Y pwynt terfyn yw ychydig o egwyddorion rhanbarthol.

Fe wnaethom hefyd rannu'r dull gweithredu cyffredinol i'r gweithdy

- Tasg 1 - Hunanasesu lle ydych chi arni o ran gwirfoddoli
- Tasg 2 - Rhoi golwg gwrthrychol arno
- Tasg 3 - Cynllunio gweithredol.

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Tasg 1 - Hunanasesu

Gofynnom i bobl yn unigol roi sgôr allan o 5 i'w sefydliad o ran faint roeddent yn cytuno â chyfres o ddatganiadau'n seiliedig ar y fframwaith. Defnyddiwyd y raddfa ganlynol:

- Rydym yn rhagorol am wneud hyn
- Rydym yn dda am wneud hyn
- Rydym yn weddol am wneud hyn
- Gallwn yn sicr wella ar hyn
- Nid ydym wedi ystyried hyn / nid ydym yn gwybod

Roedd hi'n bwysig ein bod yn pwysleisio yn y rhan hon o'r sesiwn nad oedd y sgorio'n ymwneud â beirniadaeth. Roedd hi'n bwysig ein bod yn pwysleisio nad oedd wir yn gwneud gwahaniaeth petaech yn dewis 0 neu 5, dim ond proses yw hi ar gyfer eich helpu i feddwl am rôl gwirfoddolwyr yn eich sefydliad.

- Mae gan ein sefydliad ddealltwriaeth dda o'r amrywiol ffyrdd rydym ar hyn o bryd/y gallwn gynnwys gwirfoddolwyr i ddarparu gwasanaeth
- Mae gan ein sefydliad broses dda ar waith i gynllunio sut ydym yn cynnwys gwirfoddolwyr a sicrhau bod gennym yr adnoddau ar gael i'w cefnogi
- Mae ein sefydliad yn deall y partneriaid a'r cysylltiadau sy'n helpu i gefnogi'r gwirfoddolwyr sy'n ymwneud â darparu gwasanaeth
- Mae gan ein sefydliad systemau da ar waith sy'n ein galluogi ni i reoli a datblygu ein gwirfoddolwyr
- Mae gan ein sefydliad systemau da ar waith i olrhain y gwirfoddolwyr sydd gennym, y gwahaniaeth a wnânt i'r sefydliad ac rydym yn rhannu hynny'n eang a phobl.

Gan ein bod yn defnyddio Zoom defnyddiom holiadur Zoom i'n helpu ni i wneud hyn. Cynhaliwyd trafodaeth fer ynghylch beth oedd pobl yn eu hystyried yn gryfderau a gwendidau.

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Tasg 2 - Rhoi golwg gwrthrychol arno

Yna, roedd y rhan fwyaf o'r sesiwn yn cael ei threulio'n gweithio ein ffordd drwy'r fframwaith. Y bwriad gwreiddiol oedd mynd drwy bob datganiad a chael pobl i roi sgôr iddynt eu hunain. Dengys ein sesiynau peilot cynnar na fyddai'r dull hwn yn gweithio. Yn hytrach, aethom ati i greu rhestr o gwestiynau a fyddai'n agor trafodaeth ynglŷn â gwahanol feysydd y fframwaith.

Gallai'r hwylusydd wedyn ddefnyddio'r fframwaith i ofyn unrhyw gwestiynau dilynol neu holi ac archwilio. Daeth yn glir yn ystod ein gweithdai nad oedd unrhyw weithgarwch yn digwydd mewn rhai meysydd o'r fframwaith. Roedd y dull o ddefnyddio cwestiynau agored yn ein galluogi ni i symud yn gyflym drwy rai meysydd a threulio cyfnod hirach ar y meysydd hynny oedd angen eu datblygu ymhellach.

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Cwestiynau a Ddefnyddiwyd yn y Gweithdy

	Is-thema	Cwestiynau'r hwylusydd	Beth sy'n dda?
Cynnwys Gwirfoddolwyr	**Eglurder a Gweledigaeth**	Sut ydych yn cynllunio ar gyfer cynnwys gwirfoddolwyr?	Gwyddom pam rydym yn cynnwys gwirfoddolwyr. Mae hyn yn cynnwys dealltwriaeth glir o le mae'n briodol i wirfoddolwyr fod yn rhan o ddarparu gwasanaeth. Mae hyn yn cynnwys elfennau a glustnodir ar gyfer gwirfoddolwyr ac elfennau a glustnodir ar gyfer cyflogeion Mae gennym fecanwaith i sicrhau bod staff a gwirfoddolwyr yn cymryd rhan ystyrlon yn y cylch cynllunio
		A fyddwch chi byth yn cael trafodaethau ynglŷn â sut all gwirfoddolwyr eich helpu chi i gyflawni eich gweledigaeth?	Rydym wedi ystyried sut all rolau gwirfoddoli ein helpu ni i gyflawni ein gweledigaeth
		A oes cyfleoedd i drafod pam rydych yn cynnwys gwirfoddolwyr?	Rydym wedi nodi rhesymau cadarnhaol dros ddefnyddio gwirfoddolwyr, nid yw'n ymwneud â lleihau costau
	Rolau Gwirfoddoli	Sut ydych yn penderfynu ar rolau gwirfoddol?	Rydym yn cynnwys gwirfoddolwyr mewn gwahanol rolau a gwahanol dasgau. Mae gwirfoddolwyr yn cymryd rhan mewn gwahanol ffyrdd ar draws y sefydliad

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Cwestiynau a Ddefnyddiwyd yn y Gweithdy

	Is-thema	Cwestiynau'r hwylusydd	Beth sy'n dda?
Cynnwys Gwirfoddolwyr	**Rolau Gwirfoddol**	Beth yn eich barn chi yw'r gwahaniaethau mwyaf rhwng gwirfoddolwyr a staff?	Mae gennym ddealltwriaeth glir o'r gwahaniaeth rhwng profiad gwaith, lleoliadau addysgol, interniaeth, ymgysylltu â defnyddwyr a gwirfoddoli – a rhwng gweithiwr a gwirfoddolwr Mae rolau gwirfoddoli yn hyblyg Mae gwirfoddoli wedi'i gynllunio'n strategol ac mae yna fecanwaith ar gyfer defnyddio gwirfoddolwyr mewn ymateb i argyfwng
		A oes gennych chi broses ar gyfer gwahaniaethu rhwng gwirfoddolwyr a staff? Beth sy'n digwydd mewn argyfwng?	Mae gwirfoddolwyr a chyflogeion yn hawdd i'w hadnabod a chanddynt rolau unigryw a chyflenwol, hyd yn oed mewn cyfnodau o argyfwng neu anghydfod
	Cydraddoldeb ac Amrywiaeth	Pa weithdrefnau sydd gennych ar waith i hyrwyddo amrywiaeth ymysg gwirfoddolwyr? Beth yn eich tyb chi yw'r cryfderau a'r gwendidau ynghylch hyn?	Rydym yn dylunio rolau i ddenu amrywiaeth a darparu ar gyfer gwirfoddolwyr amrywiol er mwyn hwyluso ymgysylltiad cymunedol eang Rydym yn hyrwyddo cyfleoedd i wirfoddolwyr ddefnyddio'r Gymraeg Rydym yn ystyried sut i gynnwys gwirfoddolwyr o wahanol gefndiroedd Rydym yn ymdrechu i ddenu ystod amrywiol o wirfoddolwyr

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Cwestiynau a Ddefnyddiwyd yn y Gweithdy

	Is-thema	Cwestiynau'r hwylusydd	Beth sy'n dda?
Cynllunio ar gyfer Gwirfoddolwyr	**Rheoli Risg**	Sut ydych chi'n mynd ati i reoli risg wrth ddefnyddio gwirfoddolwyr? Beth wnewch chi o ran sgrinio, recriwtio a diogelu?	Rydym yn cynnal asesiad risg ar dasgau sy'n cael eu gwneud gan wirfoddolwyr, ac mae hyn yn cynnwys ystyriaeth benodol o ddiogelu Rydym yn trefnu sicrwydd yswiriant priodol Rydym yn sicrhau bod ein prosesau recriwtio a sgrinio yn gymesur
	A ystyrir	Pa ddiffiniad o wirfoddoli ydych chi'n ei ddefnyddio?	Rydym yn defnyddio diffiniad clir o wirfoddoli
		A ydych chi'n defnyddio gwirfoddolwyr ffurfiol ac anffurfiol?	Rydym yn deall y gwahaniaeth rhwng gwirfoddoli ffurfiol ac anffurfiol sy'n ein tywys ni i recriwtio a chefnogi'n gymesur
		A oes gennych chi ddulliau penodol o reoli gwirfoddolwyr? A ydynt yn cyfrannu at gynllunio strategol?	Mae gennym staff penodol ar gyfer rheoli gwirfoddolwyr

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Cwestiynau a Ddefnyddiwyd yn y Gweithdy

	Is-thema	Cwestiynau'r hwylusydd	Beth sy'n dda?
Cynllunio ar gyfer Gwirfoddolwyr	A ystyrir	A oes gennych gyllideb ar gyfer gwirfoddoli?	Mae gennym gyllideb ar gyfer gwirfoddoli sy'n cynnwys hyfforddiant, datblygu ac ad-dalu treuliau
		A fyddwch chi'n ystyried yr iaith y byddwch yn ei defnyddio mewn perthynas â gwirfoddoli?	Rydym yn ymwybodol o'r iaith a ddefnyddiwn mewn perthynas â gwirfoddoli fel nad ydym yn awgrymu unrhyw berthynas cytundebol â'n gwirfoddolwyr. Er enghraifft: Disgrifiad rôl bob amser, nid disgrifiad swydd
Gyda phwy rydym yn gweithio	Darparwyr	Pa gymorth sydd ar gael i staff sy'n rheoli gwirfoddolwyr?	Rydym yn sicrhau bod ein staff yn derbyn hyfforddiant mewn rheoli a chefnogi gwirfoddolwyr
			Rydym yn sicrhau bod ein staff yn deall ein polisi a gweithdrefnau gwirfoddoli
			Mae ein staff yn deall sut mae gwirfoddoli'n ein helpu i ddarparu gwasanaethau
		Sut ydych yn sicrhau bod gwirfoddolwyr yn ymwybodol o'u lle?	Mae ein gwirfoddolwyr yn deall y rhan maent yn ei chwarae o ran helpu darparu'r gwasanaeth
	Rhanddeiliaid	Pwy fyddwch yn eu cynnwys mewn trafodaethau ynglŷn â pha waith gwirfoddol y dylid ei gynnal?	Mae cyfle rheolaidd i wirfoddolwyr, cyfranogwyr, undebau llafur/staff i drafod gwirfoddoli yn cynnwys y cyfle i adolygu polisïau, gweithdrefnau, rolau a'r adborth a dderbyniwyd

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Cwestiynau a Ddefnyddiwyd yn y Gweithdy

	Is-thema	Cwestiynau'r hwylusydd	Beth sy'n dda?
Gyda phwy rydym yn gweithio	**Yr Arbenigwyr**	Sut ydych chi'n cadw'n gyfredol ag arfer gorau o ran gwirfoddoli?	Mae rheolwyr a chynllunwyr gwirfoddoli yn cyfarfod yn rheolaidd gyda Chynghorau Gwirfoddol Sirol (CVCs) / sefydliadau seilwaith gwirfoddoli lleol i sicrhau ein bod yn gyfredol ag arfer gorau o ran gwirfoddoli Rydym yn cadw'n gyfredol ynglŷn ag arloesedd sy'n digwydd yn y gwasanaeth iechyd a gofal cymdeithasol mewn perthynas â gwirfoddoli Rydym yn rhan o fforwm gwirfoddoli lleol ac yn rhwydweithio â sefydliadau eraill sy'n cynnwys gwirfoddoli Rydym wedi ystyried gweithio tuag at y safon ansawdd Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr neu feincnodau eraill ac yn deall egwyddorion allweddol y Cod Ymarfer ar gyfer sefydliadau sy'n cynnwys gwirfoddolwyr
Rheoli a Datblygu	**Paratoi**	Beth sy'n digwydd pan fydd gwirfoddolwr yn ymuno?	Rydym yn paratoi'r gwirfoddolwyr yn drylwyr ar gyfer eu rôl wirfoddoli, gyda sesiwn gynefino a hyfforddiant i wneud eu gweithgareddau gwirfoddoli Rydym yn darparu gwirfoddolwyr gyda mynediad at wybodaeth yn cynnwys disgrifiad ysgrifenedig o'u rôl, a pholisïau, gweithdrefnau a safonau sefydliadol

16

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Adnodd a rennir ar gyfer datblygu gwybodaeth

Cwestiynau a Ddefnyddiwyd yn y Gweithdy

	Is-thema	Cwestiynau'r hwylusydd	Beth sy'n dda?
Rheoli a Datblygu	**Paratoi**	Beth sy'n digwydd pan fydd gwirfoddolwr yn ymuno?	Rydym yn sicrhau bod gan wirfoddolwyr ddealltwriaeth glir o'u cyfrifoldebau mewn perthynas â Diogelu yn ogystal â deall ein gweithdrefnau 'datrys problemau' neu 'beth i'w wneud os yw pethau'n mynd o chwith'
		Beth yw'r trefniadau goruchwyliaeth?	Rydym yn darparu hyfforddiant, cymorth a goruchwyliaeth priodol ar gyfer gwirfoddolwyr a gweithwyr cyflogedig, er mwyn sicrhau bod cwmpas, ffiniau a disgwyliadau'r rolau yn glir, a bod mynediad at gyfleoedd dysgu a datblygu priodol ar gael
	Cefnogaeth	Sut ydych chi'n mynd ati i gefnogi a gwobrwyo eich gwirfoddolwyr? Beth sy'n digwydd o ran treuliau?	Rydym yn cynnig ad-daliad llawn ar gyfer treuliau parod
			Rydym yn cynnig cymorth iechyd a llesiant i'n gwirfoddolwyr
			Rydym yn gwobrwyo a chydnabod ein gwirfoddolwyr yn briodol mewn modd na fydd yn arwain at unrhyw gostau ariannol i'n gwirfoddolwyr
			Rydym yn casglu data, gan gofnodi ymrwymiad a llwyddiannau ein gwirfoddolwyr megis cydnabod y nifer o oriau a wirfoddolwyd
	Datblygiad	Sut ydych chi'n cefnogi datblygiad gwirfoddolwyr?	Rydym yn cefnogi datblygiad gwirfoddolwyr drwy gynnig geirdaon
			Rydym yn sicrhau bod gwybodaeth am swyddi mewnol ar gael iddynt

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Cwestiynau a Ddefnyddiwyd yn y Gweithdy

	Is-thema	Cwestiynau'r hwylusydd	Beth sy'n dda?
Rheoli a Datblygu	**Datblygiad**	Sut ydych chi'n gwybod yr hyn maent yn awyddus i'w gael o'r cyfle a sut ydych chi'n eu cefnogi i gyflawni hynny?	Rydym yn darparu cyfleoedd hyfforddiant a datblygiad i'w helpu nhw i symud i rolau gwirfoddoli eraill Rydym yn cynnig ystod o opsiynau dysgu i wirfoddolwyr Rydym yn datblygu sgiliau a hyder gwirfoddolwyr Rydym yn trafod dyheadau gwirfoddolwyr ar gyfer y dyfodol a, lle bo'n bosib, eu helpu nhw i ddatblygu i'r cyfeiriad hwnnw
	Tryloywder	A oes rhai polisïau sy'n berthnasol i staff a rhai i wirfoddolwyr? Sut ydych chi'n rheoli hynny?	Rydym yn ei gwneud yn glir pa bolisïau sy'n berthnasol i staff a gwirfoddolwyr neu i wirfoddolwyr neu i staff yn unig
		Beth yw'r weithdrefn gwyno wrth weithio â gwirfoddolwyr?	Gwneir y prosesau ar gyfer ymdrin â chwynion neu broblemau yn glir ac mae yna broses unigryw ar wahân i ymdrin â phroblemau sy'n cynnwys gwirfoddolwyr
Effaith	**Casglu Data**	Beth yw eich dull gweithredu o ran casglu data?	Rydym yn casglu data yn ystod y cyfnod recriwtio, fel ein bod yn gallu gwirio bod proffil y gwirfoddolwyr yn adlewyrchu un y gymuned leol a wasanaethir gan y sefydliad

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Cwestiynau a Ddefnyddiwyd yn y Gweithdy

	Is-thema	Cwestiynau'r hwylusydd	Beth sy'n dda?
Effaith	**Casglu Data**		Rydym yn cynllunio'r effaith y gobeithiwn ei chael drwy wirfoddoli, rydym yn mesur y perfformiad yn erbyn y nod hwn, rydym yn dadansoddi'r data er mwyn deall yr effaith, rydym yn adolygu a chyfathrebu'r effaith a wneir gan wirfoddoli ac yn adolygu tuag at y cynllun nesaf
	Adborth gan Wirfoddolwyr	Beth yw eich dull gweithredu o ran casglu data?	Rydym yn creu cyfleoedd i wirfoddolwyr roi adborth ac i gyfrannu at brosesau gwneud penderfyniadau o fewn y sefydliad ehangach Mae gan wirfoddolwyr fewnbwn i adroddiadau/cyhoeddiadau Rydym yn weithredol yn annog mewnbwn/ adborth gwirfoddolwyr e.e. arolygon, cynrychiolwyr mewn cyfarfodydd neu wrth wneud penderfyniadau
	Astudiaethau Achos	Beth yw eich dull gweithredu o ran casglu data?	Rydym yn casglu straeon a gwybodaeth i ddangos effaith gwirfoddoli Rydym yn cydnabod ac yn dathlu cyfraniad gwirfoddolwyr, yn ogystal â rhoi cyhoeddusrwydd iddo, yn fewnol ac yn allanol Rydym yn ymwybodol o effaith ein gwirfoddolwyr, a'r gwahaniaeth a wnânt

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Cwestiynau a Ddefnyddiwyd yn y Gweithdy

	Is-thema	Cwestiynau'r hwylusydd	Beth sy'n dda?
Effaith	**Pellter a Deithiwyd**	Beth yw eich dull gweithredu o ran casglu data?	Mae gennym fecanweithiau ar waith i ddeall effaith gwirfoddoli ar wirfoddolwyr
	Gwerth	Beth yw eich dull gweithredu o ran casglu data?	Mae gennym fecanweithiau ar waith i ddangos pa mor werthfawr yw gwirfoddoli i'n sefydliad
Cyfathrebu	**Cyhoeddus-rwydd**	Sut ydych chi'n rhoi cyhoeddusrwydd i'ch gwaith o ran gwirfoddoli?	Rydym yn cydnabod ac yn dathlu cyfraniad gwirfoddolwyr, yn ogystal â rhoi cyhoeddusrwydd iddo, yn fewnol ac yn allanol Mae ein gwybodaeth allanol am wirfoddoli, a'r wybodaeth ynglŷn â sut i gymryd rhan yn hawdd i'w canfod a'u deall Rydym yn dathlu Wythnos y Gwirfoddolwyr yn gyhoeddus Rydym yn rhannu effaith straeon gwirfoddoli ar y cyfryngau cymdeithasol Rydym yn diolch i'n gwirfoddolwyr e.e. drwy gardiau, mewn adroddiadau, mewn digwyddiadau, pob sesiwn a fynychir ganddynt
	Hyrwyddo	Sut ydych chi'n hyrwyddo cyfleoedd i wirfoddoli?	Rydym yn hysbysebu cyfleoedd gwirfoddoli ar lwyfan Gwirfoddoli Cenedlaethol Cymru www.volunteering-wales.net. Rydym yn gofyn i'r ganolfan wirfoddoli leol i'n helpu i hyrwyddo'n cyfleoedd gwirfoddoli

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Cwestiynau a Ddefnyddiwyd yn y Gweithdy

	Is-thema	Cwestiynau'r hwylusydd	Beth sy'n dda?
Cyfathrebu	Hyrwyddo		Rydym yn ystyried sut a lle rydym yn hysbysebu cyfleoedd er mwyn sicrhau ein bod yn cyrraedd ystod amrywiol o wirfoddolwyr posib. Rydym yn rhannu gwybodaeth yn eang ynglŷn â sut i wirfoddoli
			Rydym yn trafod amrywiaeth o rolau a ffyrdd o wirfoddoli ac yn tynnu sylw at yr amrywiaeth o wirfoddolwyr er mwyn ceisio denu'r amrywiaeth fwyaf o wirfoddolwyr posib

Awgrymiadau: Llywio'r Drafodaeth

Aethom ati'n bwyllog gyda'r sesiwn. Sicrhawyd ein bod yn cael egwyl bob 30 i 45 munud. Sicrhawyd hefyd bod pawb yn cael cyfle i gyfrannu at bob trafodaeth. Pan oedd y sgyrsiau'n sôn am oruchwyliaeth neu reoli gwirfoddolwyr, byddem yn agor y drafodaeth drwy ofyn i'r gwirfoddolwyr rannu eu profiadau, cyn symud ymlaen at beth oedd y polisi. Gweithiodd hyn yn dda gan sicrhau bod y gwirfoddolwyr yn teimlo y gallant gyfrannu at bob elfen o'r drafodaeth.

Cynllunio gweithredu

Ar ddiwedd y drafodaeth, daeth yn glir fel arfer pa 5 neu 6 maes oedd yn flaenoriaethau i'r partner oedd yn cymryd rhan yn y gweithdy. Defnyddiom weddill y sesiwn i ystyried sut oedd modd rhoi'r camau gweithredu hyn ar waith yn ymarferol yn eu sefydliad. Yn y rhan fwyaf o'r sesiynau defnyddiom ystafelloedd trafod i gefnogi hyn. Roedd hyn yn ein galluogi i wahanu'n grwpiau bychain ac ystyried sut allai'r weithred gael ei rhoi ar waith yn ymarferol.

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Blaenoriaethau rhanbarthol

Yna, daethom â'r sesiwn i ben gyda holiadur Zoom terfynol lle gofynnom i bobl ystyried beth ddylai ac na ddylai fod yn flaenoriaethau rhanbarthol yn eu tyb nhw. Roedd gennym restr o feysydd trafod cyffredinol a ddaeth i'r lan o ganlyniad i gyfarfodydd â phartneriaid yn y secondiad Rheolwr Prosiect Gwirfoddoli Rhanbarthol a gofynnom iddynt ystyried y meysydd canlynol:

- Dull gweithredu cyffredin i reoli risg, recriwtio a diogelu
- Dull gweithredu cyffredin i hyrwyddo amrywiaeth ymysg gwirfoddolwyr
- Dull gweithredu cyffredin i gydnabod gwirfoddolwyr a chefnogi eu datblygiad
- Dull gweithredu cyffredin i ddefnyddio gwirfoddolwyr mewn argyfyngau
- Dull gweithredu cyffredin i reoli gwirfoddolwyr (yn cynnwys treuliau gwirfoddolwyr)
- Diffiniad cyffredinol o wirfoddoli
- Consensws ar y rheswm dros gynnwys gwirfoddolwyr
- Dull gweithredu cyson i fesur effaith gwirfoddolwyr a rhoi cyhoeddusrwydd i rôl gwirfoddolwyr
- Mecanwaith ar gyfer rhannu arfer gorau o ran gwirfoddoli
- Set o rolau gwirfoddoli cyffredinol.

I grynhoi

Yna daethom â'r sesiwn i ben drwy ddarparu trosolwg o'r hyn a gafodd ei drafod.

Wedyn, cofnodwyd y sesiwn a chyflwynwyd hi i bob partner. Darperir y templed a ddefnyddiom yn yr Atodiad. Mae'n bosib diwygio hwn fel y mynnir wrth gwrs.

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Atodiad 1 - Strwythur awgrymedig y cofnodion Cyflwyniad i Ddatblygu Dull Gweithredu Rhanbarthol i Wirfoddoli

Ar **[date]** cynhaliom sesiwn gyda staff allweddol yn **[insert name of org].** Roedd y gweithdy hwn yn rhan o waith ehangach a arweiniwyd gan Bartneriaeth Ranbarthol Gorllewin Morgannwg i ddatblygu strategaeth wirfoddoli ar gyfer Rhanbarth Gorllewin Morgannwg.

Ym mis Ionawr 2021 daeth chwe phartner ynghyd i gyflwyno prosiect o dan y Grant Adfer Gwirfoddoli yn sgil y Coronafeirws. Roedd sawl elfen i'r prosiect gan gynnwys cynhyrchu pecynnau cymorth a thaflenni gwybodaeth ochr yn ochr ag ymchwilio dulliau gweithredu strategol i wirfoddolwyr yn cynnwys y defnydd o wirfoddolwyr mewn argyfwng a phasport i wirfoddolwyr.

Y chwe phartner sydd ynghlwm â hyn yw: CVS Castell-nedd Port Talbot, CVS Abertawe, Cyngor Castell-nedd Port Talbot, Cyngor Abertawe, Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe a Bwrdd Partneriaeth Ranbarthol Gorllewin Morgannwg.

Yn dilyn y cam cyntaf o'r gwaith nodwyd yr awydd gan bob partner i barhau i gydweithio'n agos o ran y pwnc o wirfoddoli. Hwyluswyd hyn ymhellach gan danwariant o gam cyntaf y gwaith a ganiataodd y BPRh i gynnal swydd a fyddai'n edrych yn benodol ar ddatblygu dull gweithredu rhanbarthol i wirfoddoli.

Mae datblygu dull gweithredu rhanbarthol i wirfoddoli yn golygu gofyn tri chwestiwn craidd:

- **Nawr** - ble mae'r gwahanol bartneriaid nawr o ran eu dull gweithredu o ddefnyddio gwirfoddolwyr ategol, beth sy'n debyg ac yn wahanol rhyngddynt yn eu sefyllfa bresennol
- **Ble** – beth yw gweledigaeth y gwahanol bartneriaid ar gyfer gwirfoddoli yn eu sefydliad a beth sy'n debyg ac yn wahanol rhwng y partneriaid o ran y weledigaeth hon
- **Sut** – beth yw'r cynlluniau presennol sydd ar waith i ddatblygu gwirfoddoli yn y sefydliad, beth sy'n gyffelyb neu'n wahanol ar draws y rhanbarth.

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Er mwyn ein cefnogi i ofyn y cwestiynau hyn datblygwyd gweithdy a gefnogodd bob un o'r partneriaid i ymgymryd ag ymarfer hunanasesiad. Seiliwyd y gweithdy ar Fframwaith Helpforce ar gyfer Cynnwys Gwirfoddolwyr yn y maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Datblygom set o ddatganiadau'n seiliedig ar y fframwaith ac arfer da gwirfoddoli cenedlaethol. Drwy'r gweithdy gofynnom gyfres o gwestiynau myfyriol a'n galluogodd ni i ddeall sefyllfa bresennol bob sefydliad a lle gall fod meysydd i'w datblygu. Fel rhan o'r drafodaeth, nodwyd meysydd allweddol ar gyfer gweithredu gan ystyried yr hyn oedd y sefydliad yn credu ddylai fod yn flaenoriaethau mewn unrhyw ddull gweithredu rhanbarthol i wirfoddoli.

Defnyddio'r ddogfen hon

Mae'r ddogfen hon yn rhoi cofnod ysgrifenedig o'r sesiwn gweithdy a gynhaliwyd yn **[date]**. Fodd bynnag, byddem yn annog bob sefydliad i:

- Rannu'r ddogfen gyda'r rhai a fynychodd y gweithdy (ac yn ehangach lle bo hynny'n briodol) ac annog pobl i wneud sylwadau pellach neu ychwanegu i'r rhestr gweithredu
- Adolygu'r arfer da sydd wedi'i ddatblygu er mwyn tywys sgwrs y gweithdy Nodi unrhyw feysydd lle gallwch weithredu'n gadarnhaol er mwyn gwella a datblygu (mae modd gwneud hyn gyda chefnogaeth gan y CVCs[1])
- Creu cynllun gweithredu byr ar gyfer y camau gweithredu a meysydd eraill o'r Fframwaith a all fod yn arbennig o berthnasol (mae modd gwneud hyn hefyd gyda chefnogaeth gan y CVCs)
- Adolygu'r cynnydd ar wirfoddoli yn flynyddol a defnyddio'r Fframwaith i gefnogi'r adolygiad
- Ystyried unrhyw ystyriaethau ychwanegol ar gyfer dull gweithredu rhanbarthol i wirfoddoli a rhannu'r rhain â'r cynrychiolwyr sy'n gefnogol o wirfoddoli yn y BPRh.

Mae gan CVS Castell-nedd Port Talbot a CVS Abertawe wybodaeth eang ynghylch gwirfoddoli a gallant gefnogi'r dasg o roi'r camau gweithredu a nodwyd yn y gweithdy ar waith yn ogystal â'r gweithredoedd eraill sy'n gysylltiedig â'r Fframwaith.

Mae[1] Gemma Richards a Julia Manser ar gael ar **GemmaR@nptcvs.org.uk** neu **julia_manser@scvs.org.uk**

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Tasg 1 - Hunanasesu

Aethom ati i gynnal asesiad cychwynnol yn seiliedig ar y cwestiynau a ofynnwyd yn y Fframwaith ar gyfer Cynnwys Gwirfoddolwyr yn y maes Iechyd a Gofal Cymdeithasol. Defnyddiwyd hyn yn syml i gael pobl i feddwl am eu sefydliad a gwirfoddoli. Dengys y tabl isod y canlyniadau gan y rhai a oedd ynghlwm â'r drafodaeth gychwynnol hon.

Mae'n helpu i ddangos cryfderau **[org name]** ar draws y meysydd allweddol gan adlewyrchu eu safle fel arweinwyr arfer da mewn perthynas â gwirfoddoli.

	Rydym yn rhagorol am wneud hyn	Rydym yn dda am wneud hyn	Rydym yn weddol am wneud hyn	Gallwn yn sicr wella ar hyn	Nid ydym wedi ystyried hyn /nid wyf yn gwybod
Mae gan ein sefydliad ddealltwriaeth dda o'r amrywiol ffyrdd yr ydym ar hyn o bryd yn/y gallwn gynnwys gwirfoddolwyr i ddarparu gwasanaeth					
Mae gan ein sefydliad broses dda ar waith i gynllunio sut ydym yn defnyddio gwirfoddolwyr a sicrhau bod gennym yr adnoddau ar gael i'w cefnogi					
Mae ein sefydliad yn deall y partneriaid a'r cysylltiadau sy'n helpu i gefnogi'r gwirfoddolwyr sy'n ymwneud â darparu gwasanaeth					

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

	Rydym yn rhagorol am wneud hyn	Rydym yn dda am wneud hyn	Rydym yn weddol am wneud hyn	Gallwn yn sicr wella ar hyn	Nid ydym wedi ystyried hyn /nid wyf yn gwybod
Mae gan ein sefydliad systemau da ar waith sy'n ein galluogi ni i reoli a datblygu ein gwirfoddolwyr					
Mae gan ein sefydliad systemau da ar waith i olrhain y gwirfoddolwyr sydd gennym, y gwahaniaeth a wnânt i'r sefydliad ac rydym yn rhannu hynny'n eang a phobl					

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Aethom ati wedyn i ystyried y Fframwaith mewn mwy o fanylder a rhai o'r elfennau gwrthrychol sy'n adlewyrchu arfer da mewn gwirfoddoli.

	Is-thema	Beth sy'n dda?	Sefyllfa Bresennol
Cynnwys Gwirfoddolwyr	**Eglurder a Gweledigaeth**	Gwyddom pam rydym yn cynnwys gwirfoddolwyr. Mae hyn yn cynnwys dealltwriaeth glir o le mae'n briodol i wirfoddolwyr fod yn rhan o ddarparu gwasanaeth. Mae hyn yn cynnwys elfennau a glustnodir ar gyfer gwirfoddolwyr ac elfennau a glustnodir ar gyfer cyflogeion Mae gennym fecanwaith i sicrhau bod staff a gwirfoddolwyr yn cymryd rhan ystyrlon yn y cylch cynllunio Rydym wedi ystyried sut all rolau gwirfoddoli ein helpu ni i gyflawni ein gweledigaeth Rydym wedi nodi rhesymau cadarnhaol dros ddefnyddio gwirfoddolwyr, nid yw'n ymwneud â lleihau costau	
	Swyddi Gwirfoddoli	Rydym yn cynnwys gwirfoddolwyr mewn gwahanol rolau a gwahanol dasgau. Mae gwirfoddolwyr yn cymryd rhan mewn gwahanol ffyrdd ar draws y sefydliad Mae gennym ddealltwriaeth glir o'r gwahaniaeth rhwng profiad gwaith, lleoliadau addysgol, interniaeth, ymgysylltu â defnyddwyr a gwirfoddoli – a rhwng gweithiwr a gwirfoddolwr Mae rolau gwirfoddoli yn hyblyg Mae gwirfoddoli wedi'i gynllunio'n strategol ac mae yna fecanwaith ar gyfer defnyddio gwirfoddolwyr mewn ymateb i argyfwng	

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

	Is-thema	Beth sy'n dda?	Sefyllfa Bresennol
Cynnwys Gwirfoddolwyr	**Swyddi Gwirfoddoli**	Mae gwirfoddolwyr a chyflogeion yn hawdd i'w hadnabod a chanddynt rolau unigryw a chyflenwol, hyd yn oed mewn cyfnodau o argyfwng neu anghydfod	
	Cydraddoldeb ac Amrywiaeth	Rydym yn dylunio rolau i ddenu amrywiaeth a darparu ar gyfer gwirfoddolwyr amrywiol er mwyn hwyluso ymgysylltiad cymunedol eang	
		Rydym yn hyrwyddo cyfleoedd i wirfoddolwyr ddefnyddio'r Gymraeg	
		Rydym yn ystyried sut i gynnwys gwirfoddolwyr o wahanol gefndiroedd	
		Rydym yn ymdrechu i ddenu ystod amrywiol o wirfoddolwyr	
Cynllunio ar gyfer Gwirfoddolwyr	**Rheoli Risg**	Rydym yn cynnal asesiad risg ar dasgau sy'n cael eu gwneud gan wirfoddolwyr, ac mae hyn yn cynnwys ystyriaeth benodol o ddiogelu	
		Rydym yn trefnu sicrwydd yswiriant priodol	
		Rydym yn sicrhau bod ein prosesau recriwtio a sgrinio yn gymesur	
	A ystyrir	Rydym yn defnyddio diffiniad clir o wirfoddoli	
		Rydym yn deall y gwahaniaeth rhwng gwirfoddoli ffurfiol ac anffurfiol sy'n ein tywys ni i recriwtio a chefnogi'n gymesur	

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

	Is-thema	Beth sy'n dda?	Sefyllfa Bresennol
Cynllunio ar gyfer Gwirfoddolwyr	**A ystyrir**	Mae gennym staff penodol ar gyfer rheoli gwirfoddolwyr	
		Mae gennym gyllideb ar gyfer gwirfoddoli sy'n cynnwys hyfforddiant, datblygu ac ad-dalu treuliau	
		Rydym yn ymwybodol o'r iaith a ddefnyddir o amgylch gwaith gwirfoddol i sicrhau nad ydym yn awgrymu unrhyw berthynas cytundebol â'n gwirfoddolwyr. Er enghraifft: Disgrifiad rôl bob amser, nid disgrifiad swydd	
Gyda phwy rydym yn gweithio	**Darparwyr**	Rydym yn sicrhau bod ein staff yn derbyn hyfforddiant mewn rheoli a chefnogi gwirfoddolwyr	
		Rydym yn sicrhau bod ein staff yn deall ein polisi a gweithdrefnau gwirfoddoli	
		Mae ein staff yn deall sut mae gwirfoddoli'n ein helpu ni i ddarparu gwasanaethau	
		Mae ein gwirfoddolwyr yn deall y rhan maent yn ei chwarae o ran helpu darparu'r gwasanaeth	
	Rhanddeiliaid	Mae cyfle rheolaidd i wirfoddolwyr, cyfranogwyr, undebau llafur/staff i drafod gwirfoddoli yn cynnwys y cyfle i adolygu polisïau, gweithdrefnau, rolau a'r adborth a dderbyniwyd	

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

	Is-thema	Beth sy'n dda?	Sefyllfa Bresennol
Gyda phwy rydym yn gweithio	**Yr Arbenigwyr**	Mae rheolwyr a chynllunwyr gwirfoddoli yn cyfarfod yn rheolaidd gyda Chynghorau Gwirfoddol Sirol/sefydliadau seilwaith gwirfoddoli lleol i sicrhau ein bod yn gyfredol ag arfer gorau o ran gwirfoddoli	
		Rydym yn cadw'n gyfredol ynglŷn ag arloesedd sy'n digwydd yn y gwasanaeth iechyd a gofal cymdeithasol mewn perthynas â gwirfoddoli	
		Rydym yn rhan o fforwm gwirfoddoli lleol ac yn rhwydweithio â sefydliadau eraill sy'n cynnwys gwirfoddoli	
		Rydym wedi ystyried gweithio tuag at y safon ansawdd Buddsoddi mewn Gwirfoddolwyr neu feincnodau eraill ac yn deall egwyddorion allweddol y Cod Ymarfer ar gyfer sefydliadau sy'n cynnwys gwirfoddolwyr	
Rheoli a Datblygu	**Paratoi**	Rydym yn paratoi'r gwirfoddolwyr yn drylwyr ar gyfer eu rôl wirfoddoli, gyda sesiwn gynefino a hyfforddiant i wneud eu gweithgareddau gwirfoddoli	
		Rydym yn darparu gwirfoddolwyr gyda mynediad at wybodaeth yn cynnwys disgrifiad ysgrifenedig o'u rôl, a pholisïau, gweithdrefnau a safonau sefydliadol	

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

	Is-thema	Beth sy'n dda?	Sefyllfa Bresennol
Rheoli a Datblygu	**Paratoi**	Rydym yn sicrhau bod gan wirfoddolwyr ddealltwriaeth glir o'u cyfrifoldebau mewn perthynas â Diogelu yn ogystal â deall ein gweithdrefnau 'datrys problemau' neu 'beth i wneud os yw pethau'n mynd o chwith' Rydym yn darparu hyfforddiant, cymorth a goruchwyliaeth priodol ar gyfer gwirfoddolwyr a gweithwyr cyflogedig, er mwyn sicrhau bod cwmpas, ffiniau a disgwyliadau'r rolau yn glir, a bod mynediad at gyfleoedd dysgu a datblygu priodol ar gael	
	Cefnogaeth	Rydym yn cefnogi datblygiad gwirfoddolwyr drwy gynnig geirdaon Rydym yn sicrhau bod gwybodaeth am swyddi mewnol ar gael iddynt Rydym yn darparu cyfleoedd hyfforddiant a datblygiad i'w helpu nhw i symud i rolau gwirfoddoli eraill Rydym yn cynnig ystod o opsiynau dysgu i wirfoddolwyr Rydym yn datblygu sgiliau a hyder gwirfoddolwyr Rydym yn trafod dyheadau gwirfoddolwyr ar gyfer y dyfodol a, lle bo'n bosib, eu helpu nhw i ddatblygu i'r cyfeiriad hwnnw	

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

	Is-thema	Beth sy'n dda?	Sefyllfa Bresennol
Rheoli a Datblygu	**Tryloywder**	Rydym yn ei gwneud yn glir pa bolisïau sy'n berthnasol i staff a gwirfoddolwyr neu i wirfoddolwyr neu i staff yn unig Gwneir y prosesau ar gyfer ymdrin â chwynion neu broblemau yn glir ac mae yna broses unigryw ar wahân i ymdrin â phroblemau sy'n cynnwys gwirfoddolwyr	
Effaith	**Casglu Data**	Rydym yn mynd ati i fonitro cyfleoedd cyfartal wrth recriwtio gwirfoddolwyr, er mwyn ein galluogi ni i wirio bod proffil y gwirfoddolwyr yn adlewyrchu un y gymuned leol a wasanaethir gan **[organisation name]** Rydym yn cynllunio'r effaith y gobeithiwn ei chael drwy wirfoddoli, rydym yn mesur y perfformiad yn erbyn y nod hwn, rydym yn dadansoddi'r data er mwyn deall yr effaith, rydym yn adolygu a chyfathrebu'r effaith a wneir gan wirfoddoli ac yn adolygu tuag at y cynllun nesaf	

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

	Is-thema	Beth sy'n dda?	Sefyllfa Bresennol
Effaith	**Adborth gan Wirfoddolwyr**	Rydym yn creu cyfleoedd i wirfoddolwyr roi adborth ac i gyfrannu at brosesau gwneud penderfyniadau o fewn y sefydliad ehangach	
		Mae gan wirfoddolwyr fewnbwn i adroddiadau /cyhoeddiadau	
		Rydym yn weithredol yn annog mewnbwn /adborth gwirfoddolwyr e.e. arolygon, cynrychiolwyr mewn cyfarfodydd neu wrth wneud penderfyniadau	
	Astudiaethau Achos	Rydym yn casglu straeon a gwybodaeth i ddangos effaith gwirfoddoli	
		Rydym yn cydnabod ac yn dathlu cyfraniad gwirfoddolwyr, yn ogystal â rhoi cyhoeddusrwydd iddo, yn fewnol ac yn allanol	
		Rydym yn ymwybodol o effaith ein gwirfoddolwyr, a'r gwahaniaeth a wnânt	
	Pellter a Deithiwyd	Mae gennym fecanweithiau ar waith i ddeall effaith gwirfoddoli ar wirfoddolwyr	
	Gwerth	Mae gennym fecanweithiau ar waith i ddangos pa mor werthfawr yw gwirfoddoli i'n sefydliad	

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

	Is-thema	Beth sy'n dda?	Sefyllfa Bresennol
Cyfathrebu	**Cyhoeddus-rwydd**	Rydym yn cydnabod ac yn dathlu cyfraniad gwirfoddolwyr, yn ogystal â rhoi cyhoeddusrwydd iddo, yn fewnol ac yn allanol	
		Mae ein gwybodaeth allanol am wirfoddoli, a'r wybodaeth ynglŷn â sut i gymryd rhan yn hawdd i'w chanfod a'i deall	
		Rydym yn dathlu Wythnos y Gwirfoddolwyr yn gyhoeddus	
		Rydym yn rhannu effaith straeon gwirfoddoli ar y cyfryngau cymdeithasol	
		Rydym yn diolch i'n gwirfoddolwyr e.e. drwy gardiau, mewn adroddiadau, mewn digwyddiadau, pob sesiwn a fynychir ganddynt	
	Hyrwyddo	Rydym yn hysbysebu cyfleoedd gwirfoddoli ar lwyfan Gwirfoddoli Cenedlaethol Cymru www.volunteering-wales.net	
		Rydym yn gofyn i'r ganolfan wirfoddoli leol i'n helpu i hyrwyddo'n cyfleoedd gwirfoddoli	
		Rydym yn ystyried sut a lle rydym yn hysbysebu cyfleoedd er mwyn sicrhau ein bod yn cyrraedd ystod amrywiol o wirfoddolwyr posib. Rydym yn rhannu gwybodaeth yn eang ynglŷn â sut i wirfoddoli	

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

	Is-thema	Beth sy'n dda?	Sefyllfa Bresennol
Cyfathrebu	**Hyrwyddo**	Rydym yn trafod amrywiaeth o rolau a ffyrdd o wirfoddoli ac yn tynnu sylw at yr amrywiaeth o wirfoddolwyr er mwyn ceisio denu'r amrywiaeth fwyaf o wirfoddolwyr posib Rydym yn ymgysylltu ag ymgyrchoedd gwirfoddoli	

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Nodi Gweithredoedd

Mae'r drafodaeth o amgylch y Fframwaith wedi'n caniatáu ni i nodi'r gweithredoedd canlynol y gellid eu rhoi ar waith gan y sefydliad:

- **[name of org]**

Blaenoriaethau Rhanbarthol

Ceisiom hefyd gael adborth ar yr elfennau oedd yn bwysig yn nhyb **[name of org]** ar gyfer dull gweithredu rhanbarthol i wirfoddoli neu a oedd yn bwysig i'w heithrio o'r gwaith rhanbarthol. Rydym wedi dynodi'r meysydd canlynol fel meysydd i'w gwella:

Maes	Nifer y rhai sy'n cytuno ei fod yn flaenoriaeth	Nifer y rhai sy'n credu na ddylai fod yn flaenoriaeth
Dull gweithredu cyffredin i reoli risg, recriwtio a diogelu		
Dull gweithredu cyffredin i hyrwyddo amrywiaeth ymysg gwirfoddolwyr		
Dull gweithredu cyffredin i gydnabod gwirfoddolwyr a chefnogi eu datblygiad		
Dull gweithredu cyffredin i ddefnyddio gwirfoddolwyr mewn argyfyngau		
Dull gweithredu cyffredin i reoli gwirfoddolwyr (yn cynnwys treuliau gwirfoddolwyr)		
Diffiniad cyffredinol o wirfoddoli		
Consensws o'r rheswm dros gynnwys gwirfoddolwyr		
Dull gweithredu cyson i fesur effaith gwirfoddolwyr a rhoi cyhoeddusrwydd i rôl gwirfoddolwyr		
Mecanwaith ar gyfer rhannu arfer gorau o ran gwirfoddoli		
Set o rolau gwirfoddoli cyffredinol		

Ymwadiad: Datblygwyd yr wybodaeth hon yn 2021-22, felly byddwch yn ymwybodol y gall yr wybodaeth a'r dolenni ddyddio'n hawdd. Fel canllaw yn unig mae'r wybodaeth ar y daflen hon wedi'i bwriadu. Nid yw'n cymryd lle cyngor proffesiynol ac ni allwn dderbyn unrhyw gyfrifoldeb am golled a oddefir o ganlyniad i unrhyw berson yn gweithredu neu'n ymwrthod rhag gweithredu arni.

Mae Cymorth Gwirfoddoli Gorllewin Morgannwg yn brosiect amlasiantaethol sy'n creu adnoddau a rennir i ddatblygu gwybodaeth, rheolaeth a chydlyniad gwirfoddolwyr a sefydliadau sy'n cynnwys gwirfoddolwyr ledled ardaloedd Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot. Mae wedi'i ariannu drwy Gronfa Adfer Gwirfoddoli Llywodraeth Cymru.

Partneriaid y prosiect yw:
Cyngor Castell-nedd Port Talbot, Cyngor Gwasanaeth Gwirfoddol Castell-nedd Port Talbot, Bwrdd Iechyd Prifysgol Bae Abertawe, Cyngor Abertawe, Cyngor Gwasanaeth Gwirfoddol Abertawe a Phartneriaeth Ranbarthol Gorllewin Morgannwg.

Am ragor o wybodaeth ewch i:
www.westglamorgan.org.uk/wgvs

Atodiad 2 – Enghreifftiau o'r mathau o wirfoddoli a lefel y gefnogaeth y mae ei hangen

Enghreifftiau o'r mathau o wirfoddoli a lefel y gefnogaeth y mae ei hangen

Lefelau is o gefnogaeth

Mathau o Wirfoddoli	Disgrifiad	Lefel y gefnogaeth y mae ei hangen
ANFFURFIOL	Helpu cymdogion neu fod yn rhan o grwpiau cymunedol lleol lle nad oes strwythurau ffurfiol ar waith.	Lefelau is o gymorth gwirfoddolwyr; o bosib yn cael ei darparu ar y diwrnod ac mae angen casglu ychydig iawn o ddata.
MICRO-WIRFODDOLI	Gwirfoddoli am gyfnodau byr heb unrhyw ymrwymiad i'w wneud eto a heb lawer o ffurfioldeb, sy'n cynnwys camau gweithredu byr a phenodol sy'n gyflym i'w ddechrau a'u cwblhau.	Lefelau is o gymorth gwirfoddolwyr; o bosib yn cael ei darparu ar y diwrnod ac mae angen casglu ychydig iawn o ddata.
GWIRFODDOLI AD HOC NEU UNTRO	Cyfleoedd gwirfoddoli ac hoc un tro lle na fydd cyswllt, neu lle bydd ychydig iawn o gyswllt gyda phobl eraill.	Lefelau is o gymorth gwirfoddolwyr; o bosib yn cael ei darparu ar y diwrnod ac mae angen casglu ychydig iawn o ddata.
GWIRFODDOLI AR GYFER DIGWYDDIAD	Digwyddiadau untro neu wirfoddoli ar gyfer gŵyl lle bydd cyswllt â phobl eraill.	Lefelau canolig o gymorth gwirfoddolwyr; rhai gwiriadau, recriwtio mwy strwythuredig gyda chasglu data, hyfforddiant a sesiynau briffio ymlaen llaw a chefnogaeth ar y diwrnod.
FFURFIOL (LLE NAD YW ROLAU'N CEFNOGI POBL)	Yr hyn y mae'r rhan fwyaf o bobl yn meddwl bod 'gwirfoddoli' yn ei olygu; gwneud ymrwymiad rheolaidd o amser i sefydliad. Mae hyn yn cynnwys y rhai sy'n rhannu profiad bywyd i lywio datblygiadau/newid yn y gwasanaeth	Lefelau canolig o gymorth gwirfoddolwyr; Bydd gwiriadau'n dibynnu ar y rôl, recriwtio mwy strwythuredig a darperir gwasanaeth casglu data, hyfforddiant a chefnogaeth barhaus. Cefnogaeth emosiynol ar gyfer y rheini sy'n rhannu profiadau bywyd.
FFURFIOL (LLE MAE ROLAU'N CEFNOGI POBL AC YN CYFLWYNO GWASANAETHAU)	Lle mae gwirfoddolwyr yn darparu ymrwymiad rheolaidd o amser i sefydliad. Efallai byddant yn gwirfoddoli'n uniongyrchol gydag unigolion y mae angen cefnogaeth a chyflwyno gwasanaethau arnynt.	Lefelau uwch o gymorth gwirfoddolwyr; gwiriadau, recriwtio strwythuredig a darperir gwasanaeth casglu data, hyfforddiant a chefnogaeth barhaus gan gynnwys sesiynau goruchwylio rheolaidd.
LLYWODRAETHU/ YMDDIRIEDOLWR	Mae gan ymddiriedolwyr reolaeth annibynnol a chyfrifoldeb cyfreithiol am reolaeth a gweinyddiaeth elusen.	Lefelau uwch o gymorth gwirfoddolwyr; Bydd gwiriadau'n dibynnu ar y rôl, recriwtio mwy strwythuredig a darperir gwasanaeth casglu data, hyfforddiant a chefnogaeth barhaus. Darperir cyfathrebu rheolaidd, cyfarfodydd bwrdd ac adroddiadau.

Lefelau uwch o gefnogaeth

Atodiad 3 – Swyddog Strategaeth Gwirfoddoli Rhanbarthol

Er mwyn parhau gyda'r momentwm o ddatblygu ymagwedd ranbarthol at wirfoddoli, argymhellir bod Swyddog Strategaeth Gwirfoddoli Rhanbarthol llawn amser yn cael ei recriwtio o fewn y Bartneriaeth i wneud y canlynol:

- Gweithio gyda'r holl bartneriaid i barhau i ddeall eu sefyllfa unigol sy'n gysylltiedig â gwirfoddoli ac i gysylltu â nhw ynghylch eu cynllun gweithredu ar gyfer gwirfoddoli o weithdai a gyflwynir yng ngham dau (Mai/Mehefin 2022)

- Gweithio gyda'r Grŵp Strategaeth Gwirfoddoli Rhanbarthol i ddatblygu amserlen ar gyfer adolygu'r Strategaeth Gwirfoddoli Rhanbarthol, a argymhellwyd ei mabwysiadu o fewn y secondiad a'i rhoi ar waith, gan barhau ag ymagwedd uchelgeisiol at ddatblygu rhagoriaeth gwirfoddoli.

- Datblygu dealltwriaeth gyffredin o werth gwirfoddoli a darparu ffocws i sicrhau bod y rhanbarth yn ceisio am arfer gorau o ran recriwtio a rheoli gwirfoddolwyr.

- Datblygu cytundeb ar gyfer casglu a monitro data cyson mewn perthynas â gwirfoddoli ar draws y partneriaid a gwella dealltwriaeth ranbarthol o dueddiadau gwirfoddoli i gefnogi gweledigaeth wirfoddoli ranbarthol yn y dyfodol.

- Sefydlu dau fforwm ychwanegol ochr yn ochr â'r Grŵp Strategaeth Gwirfoddoli Rhanbarthol: (1) Fforwm lleisiau gwirfoddol, sy'n cynnwys amrywiaeth o wirfoddolwyr o fewn y Bartneriaeth; (2) Fforwm rheolwyr gwirfoddolwyr y bartneriaeth ranbarthol sy'n cynnwys staff sydd â chyfrifoldeb o ddydd i ddydd am recriwtio a rheoli gwirfoddolwyr ar draws y partneriaid.

- Adeiladu ffocws ar arfer gorau gwirfoddoli mewn lleoliadau iechyd a gofal cymdeithasol o fewn cyd-destun rhanbarthol, gyda phwyslais ar gefnogaeth ac atal arloesol yn y gymuned.

- Cysylltu angen gweithlu'r dyfodol â datblygiad cyfleoedd i wirfoddoli ac ymgyrchoedd gwirfoddoli rhanbarthol i godi proffil cyfleoedd.

- Gweithio gyda'r Grŵp Strategaeth Gwirfoddoli Rhanbarthol a CGC lleol i adolygu'r holl adnoddau arfer gorau gwirfoddoli sy'n cael eu cadw ar we-dudalennau Cymorth Gwirfoddoli Gorllewin Morgannwg

- Gwneud cynllun i'r ymgorfforiad nesaf fod yn strategaeth a gyd-gynhyrchwyd yn llawn, sy'n cynnwys yr holl randdeiliaid, a allai barhau i gyd-fynd â'r strwythur matrics a gweithdai a ddatblygwyd yng ngham dau sy'n gysylltiedig â'r Fframwaith ar gyfer gwirfoddoli yn y maes iechyd a gofal cymdeithasol gan Helpforce et al.

- Parhau â thrafodaethau ynghylch gwirfoddoli brys a rhannu gwirfoddolwyr mewn argyfwng o fewn y Bartneriaeth.